

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 10432/2025
19.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров, Зорице Булајић, Ирене Вуковић и Јасмине Симовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дарко Аранђеловић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Снежана Милетић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 5910/22 од 18.02.2025. године, у седници одржаној 19.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 5910/22 од 18.02.2025. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Нишу Гж 5910/22 од 18.02.2025. године и пресуда Основног суда у Алексинцу, Судска јединица у Сокобањи П 441/20 од 14.12.2021. године, тако што се одбија тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу, на име капаре коју је исплатио покојној ВВ, бившој из ..., за куповину катастарске парцеле број ... КО ..., исплати 1.300 евра са домицилном каматом од 09.02.2016. године до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате и одлучује да свака странка сноси своје парничне трошкове.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Нишу Гж 5910/22 од 18.02.2025. године у преосталом делу.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу Гж 5910/22 од 18.02.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Алексинцу, Судска јединица у Сокобањи П 441/20 од 14.12.2021. године, којом је тужена обавезана да тужиоцу исплати на име капаре коју је исплатио покојној ВВ, бившој из ..., за куповину катастарске парцеле ... у КО ... 1.300 евра са домицилном каматом почев од 09.02.2016. године до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, на име трошкова конверзије права коришћења у право својине за непокретност на катастарској парцели бр. ... у КО ... 8.932,00 динара са законском затезном каматом од 30.05.2013. године до исплате, као и да му накнади

парничне трошкове од 153.800,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као посебној због разматрања правног питања од општег интереса и у циљу равноправности грађана, као и ради уједначавања судске праксе и новог тумачења права.

По оцени Врховног суда посебна ревизија у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе, због чега је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене делимично основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са првобитно туженом ВВ, која је умрла у току парнице 19.06.2016. године, постигао усмени споразум о купопродаји породичне стамбене зграде и земљишта катастарске парцеле број ... КО .... Као потврду овог споразума тужилац је ВВ на име капаре предао 1.300 евра, о чему су 02.05.2013. године сачинили и потписали признаницу, а затим је тужилац 29.05.2013. године на име трошкова конверзије права коришћења у право својине на парцели исплатио износ од 8.932,00 динара. Тужилац наводи да је након овог споразума сазнао да је ВВ само сувласник у 3/4 дела, а не целе непокретности, као и да је непокретност мање површине него што му је презентовано. До закључења купопродајног уговора није дошло, а ВВ је својом сувласничком припадношћу на непокретностима располагала у корист тужене уговором о доживотном издржавању 07.09.2015. године, по ком основу је тужена након њене смрти постала сувласник непокретности.

Са полазиштем на наведено утврђење, нижестепени судови налазе да је тужена на основу члана 222. Закона о наслеђивању у обавези да тужиоцу исплати спорне износе, пошто није реализован правни основ по ком је тужилац ове издатке имао, а покојна ВВ му није вратила примљени износ на име капаре, односно накнаду исплаћену по основу конверзије права коришћења у прво својине.

По становишту Врховног суда, основано тужена у ревизији указује да нема места примени правила о одговорности наследника за дугове оставиоца, пошто тужена није наследила сувласничку припадност покојне ВВ на парцели бр. ... КО ..., већ је ову имовину стекла по правном основу уговора о доживотном издржавању.

Према Закону о наслеђивању („Службени гласник РС“ бр 46/95 ... 6/15) наследити се може на основу закона и на основу завештања (тестаментa) (члан 2.); на основу закона оставиоца наслеђују (побројани) сродници по наследним редовима (члан

8. ставови 1. и 2.); завештање је једнострана, лична и увек опозива изјава воље за то способног лица којом оно распоређује своју имовину за случај смрти, у законом одређеном облику (члан 78.); заоставштина прелази по сили закона на оставиочеве наследнике у тренутку његове смрти (члан 212. став 1.); наследник одговара за оставиочеве дугове до висине вредности наслеђене имовине (члан 222.); уговором о доживотном издржавању обавезује се прималац издржавања да се после његове смрти на даваоца издржавања пренесе својина тачно одређених ствари или каква друга права, а давалац издржавања се обавезује да га, као накнаду за то, издржава и да се брине о њему до краја његовог живота и да га после смрти сахрани (члан 194. став 1.).

Из наведених одредби произлази да уговор о доживотном издржавању, као наследноправни уговор, не представља законски основ за наслеђивање. Поступак за расправљање заоставштине покојне ВВ је обустављен решењем оставинског суда од 21.10.2016. године, из разлога што у моменту смрти није поседовала имовину која може бити предмет наслеђивања. Тужена, на коју је покојна ВВ теретним наследноправним уговором пренела у својину 3/4 дела куће и катастарске парцеле број ... у КО ..., није наследник, па нема обавезу да тужиоцу врати износ од 1.300 евра које је ВВ примила по правном основу који се није остварио.

Међутим, код утврђења да је тужилац 29.05.2013. године имао издатак од 8.932,00 динара, на име конверзије права коришћења у право својине на непокретности која је била предмет усменог споразума постигнутог са покојном ВВ, а да је тужена уговор о доживотном издржавању са покојном ВВ закључила 07.09.2015. године и на њу након издатка тужиоца пренета својина на непокретности, тужена је у обавези да овај износ исплати тужиоцу, са законском затезном каматом од учињеног издатка, у складу са чланом 452. став 1. Закона о облигационим односима.

Наиме, Закон о наслеђивању, којим је регулисан уговор о доживотном издржавању као наследноправни уговор, не садржи одредбе о одговорности даваоца издржавања после смрти примаоца издржавања за његове дугове. Због тога је за спорни однос релевантна одредба члана 452. став 1. Закона о облигационим односима, као општег закона. По овој одредби лице на које пређе на основу уговора нека имовинска целина физичког или правног лица, или један део те целине, одговара за дугове који се односе на ту целину, односно на њен део, поред дотадашњег имаоца и солидарно с њим, али само до вредности њене активе. Пошто је издатак за конверзију права коришћења у право својине био користан за покојну ВВ и она је располагала својином у корист тужене, тужена одговара за дуг који терети непокретност која јој је пренета у својину.

На основу одредби чланова 165. став 2., 153. став 2. и 154. ЗПП, одлучено је да свака странка сноси сопствене издатке којима се изложила вођењем парнице и изјављивањем правних лекова. Приликом одлучивања Врховни суд је имао у виду чињеницу да је у време подношења тужбе покојна ВВ била жива, да је тужена након њене смрти дала повода вођењу парнице, као и да је тужилац постигао успех у спору са делом постављеног тужбеног захтева.

Из наведених разлога, одлука у ставовима другом и трећем изреке донета је на основу одредби члана 416. став 1. и 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић